

Byrrhus (Byrrhus) pilula (LINNAEUS, 1758)

- Nizina Mazowiecka: Zadobrze, 27 IV 1998 – 1 ex., bór sosnowy, w piaszczystym dole; Marianów, 9 VI 1997 – 3 exx., skraj lasu, w piaszczystym dołku; Brzóza (EC21), 2 V 2009 – 1 ex., na drodze wśród pól.
- Wyżyna Małopolska: Radom - Nowa Wola, 2 IV 2004 – 1 ex., na drodze, 19 V 2006 – 1 ex., na drodze, leg. G. STĘPIEŃ; Radom - os. XV-lecia (EB19), 13 VIII 2005 – 1 ex., na ścianie bloku.

Byrrhus (Byrrhus) pustulatus (FORSTER, 1771)

- Nizina Mazowiecka: Rajec Poduchowny (EB19), 11 V 1997 – 1 ex., bór sosnowy, na ziemi w trawie; Wojciechów (EC10), 25 V 1996 – 1 ex., wydma porośnięta borem sosnowym, na piasku; Kieszek, 16 VIII 2008 – 1 ex., bór sosnowy; Świerże Górne (EC32), 7 VI – 23 VII 2009, 1 ex., wrzosowisko, w pułapce Barbera.

Curimopsis (Curimopsis) paleata (ERICHSON, 1846)

- Nizina Mazowiecka: Cztery Kopce (EC31), 22 V 2006 – 1 ex., leg. W. PIĄTEK, coll. M. MIŁKOWSKI.
- Wyżyna Małopolska: Radom - Wincentów, 30 VII 2005 – 1 ex., składowisko popiołu elektrocieplowni.

Wszystkie trzy wymienione gatunki z rodzaju *Byrrhus* LINNAEUS, 1767 zostały niedawno podane zarówno z Niziny Mazowieckiej jak i Wyżyny Małopolskiej (GREŃ 2008: *ibid.*); pozostałe gatunki, nie były wykazywane z wymienionych przy nich krain od czasu ukazania się obejmującego *Byrrhidae* tomu „Katalogu fauny Polski” (BURAKOWSKI i in. 1983: *ibid.*). Należą one do owadów często spotykanych i szeroko rozmieszczonych w całej Polsce, jedynie *Curimopsis paleata* (ER.) to gatunek rzadziej spotykany.

Marek PRZEWOŹNY, Wydz. Biologii UAM, Zakł. Zool. Syst., Poznań
Marek MIŁKOWSKI, Radom

519. Nowe stanowisko *Synchita separanda* (REITTER) w północnej Polsce (Coleoptera: Zopheridae)

A new record of *Synchita separanda* (REITTER) in northern Poland (Coleoptera: Zopheridae)

KEY WORDS: Coleoptera, Zopheridae, *Synchita separanda*, new record, NW Poland.

Synchita separanda (REITTER, 1882) należy w Polsce do bardzo rzadkich Zopheridae, a większość dotychczas odnotowanych stanowisk znajduje się w południowej części kraju. Prawie wszystkie dane cytowane w „Katalogu fauny Polski” (BURAKOWSKI B. i in. 1986: *Kat. Fauny Pol.*, XXIII, 13: 1-278) są bardzo przestarzałe i obejmują lata 1880–1961, stanowiąc kompilację doniesień takich autorów jak LETZNER, SEIDLITZ, TRELLA, KOLBE czy HORION, którzy podawali ten gatunek z Dolnego Śląska, Sudetów i Beskidu Wschodniego. Autorzy polskiego klucza do oznaczania Colydiidae (obecnie Zopheridae) wspomnieli też nowsze

znaleziska w Legnicy i w nadleśnictwie Przerwanki w Puszczy Rominckiej (BURAKOWSKI, ŚLIPIŃSKI 1986: Klucze oznacz. Owad. Pol., XIX, 59: 1-86). To ostatnie stanowisko, znajdujące się na terenie Pojezierza Mazurskiego, było jak dotychczas jedynym znanym miejscem występowania *S. separanda* w Polsce północnej. Gatunek ten niedawno został odnaleziony także w północno-zachodniej części kraju:

- Pojezierze Pomorskie: Cedynia vic. (UTM: VU45), 29 IV 2010, poczwarka pod korą silnie rozłożonej kłody brzoźowej na otwartym, nasłonecznionym stanowisku, wyhodowano imago (V 2010), leg. P. JAŁOSZYŃSKI et P. SIENKIEWICZ, coll. P. JAŁOSZYŃSKI.

Paweł JAŁOSZYŃSKI, Poznań

Paweł SIENKIEWICZ, Katedra Ochr. Środ. Przyr. UP, Poznań

520. Uwagi o zimowaniu imago Gracillariidae (Lepidoptera) w skrzynkach lęgowych w Polsce

Remarks on overwintering of adults of Gracillariidae (Lepidoptera) in nesting boxes in Poland

KEY WORDS: Lepidoptera, Gracillariidae, nesting box, overwintering.

Spośród krajowych przedstawicieli rodziny Gracillariidae ponad 20 gatunków zimuje w stadium imago.. Dotychczas opublikowano bardzo niewiele informacji na temat miejsc ich zimowania. Najczęściej wymieniane były słomiane strzechy lub zimozielone krzewy. Niektóre gatunki spotykano także na oknach w nieogrzewanych pomieszczeniach, np. na strychach budynków.

Podczas czyszczenia skrzynek lęgowych dla nurogęsi (*Mergus merganser* L.) w dniu 14 grudnia 2007, w Porcie Drzewnym w Toruniu (CD37), połączonego z kontrolą ich zasiedlenia, stwierdzono zimowanie w skrzynkach czterech gatunków motyli z rodziny Gracillariidae. Były to: *Phyllonorycter pastorella* (ZELL.), *Ph. comparella* (DUP.), *Ph. populifoliella* (TREIT.) i *Phyllocnistis unipunctella* (STEPH.). Prace przeprowadzono na plantacji topolowej oraz w szpalerze topól rosnących wzdłuż Wisły. Łącznie skontrolowano około 40 skrzynek. Zimujące motyle znaleziono tylko w jednej z nich. Skrzynka w której zimowały motyle zawieszona była na topoli kanadyjskiej (*Populus × canadensis* MOENCH), na wysokości około 7 m. Skład gatunkowy motyli zgodny jest z występowaniem roślin pokarmowych w otoczeniu. Należy uznać, że obecność zimujących Gracillariidae w skrzynkach lęgowych dla ptaków jest raczej przypadkowa i uwarunkowana specyficznymi warunkami środowiska w jakim znajduje się dana skrzynka.

Jarosław BUSZKO, Bartłomiej PACUK
Inst. Ekol. i Ochr. Środ. UMK, Toruń